

Pistolet TARN – zapomniany polski eksperyment

Pistolet TARN to jeden z najbardziej tajemniczych i rzadkich polskich projektów broni strzeleckiej z okresu II wojny światowej. Zapomniany przez dekady, dziś stanowi unikatową ciekawostkę dla pasjonatów historii broni i kolekcjonerów. Jego historia to opowieść o emigranckim konstruktorze, brytyjskich testach i niedosłej produkcji seryjnej.

Geneza i konstruktor

Pistolet został zaprojektowany przez polskiego emigranta Teofila Tarnowskiego w Wielkiej Brytanii. Nazwa TARN pochodzi od jego nazwiska. Konstrukcja powstała w firmie Swift Rifle Company około 1945 roku.

Dane techniczne

Podstawowy model był bronią samopowtarzalną działającą na zasadzie odrzutu zamka swobodnego, strzelającą amunicją 9×19 mm Parabellum. Konstrukcja była dość prosta, ale zastosowano ciężki zamek. Istniała też mniejsza wersja prototypowa kalibru 7,65 mm (.32 ACP), znana jako Te-Tar.

Produkcja i próby

Wyprodukowano jedynie 10 egzemplarzy pistoletu TARN (oznaczone numerami 100–109). W kwietniu 1945 roku przeprowadzono testy w brytyjskich służbach wojskowych. Wyniki były niezadowolające – pistolet uznano za zbyt gwałtowny, trudny do przeładowania i niedokładny. Z tego powodu projekt został porzucony.

Obecność w muzeach i kolekcjach

Obecnie znanych jest około 5–8 egzemplarzy tej broni. Egzemplarz nr 103 znajduje się w londyńskim Pattern Room, nr 104 w niemieckim Wehrtechnische Studiensammlung w Koblenz. Pozostałe znajdują się w rękach prywatnych kolekcjonerów. Pistolet Te-Tar kalibru .32 można zobaczyć w zbiorach Imperial War Museums.

Wartość kolekcjonerska

Ze względu na swoją rzadkość i ciekawą historię, pistolet TARN jest wysoko ceniony w środowisku kolekcjonerów. Od czasu do czasu pojawia się na prestiżowych aukcjach, osiągając znaczne ceny. W polsce egzemplarz Tarn został wyceniony na około 300 tys. zł. Nie znalazłem informacji czy się sprzedał i za jaką kwotę.

Materiały multimedialne

Warto obejrzeć materiał o pistolecie TARN na kanale Forgotten Weapons, gdzie broń ta została określona jako „okropny” eksperyment wojskowy. Dodatkowo w serwisie YouTube dostępne są polskojęzyczne filmy, w tym „Tarn – zapomniany polski prototyp”, prezentujące szczegóły konstrukcyjne.